

АНОТАЦІЇ

КОЛЯДА Наталія Миколаївна. ОРГАНІЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ В НЕДІЛЬНИХ ШКОЛАХ УКРАЇНИ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)

У статті узагальнено досвід роботи бібліотек недільних шкіл України другої половини ХІХ ст. – початку ХХ ст. Недільні школи – це нетрадиційні безплатні освітні заклади для дітей та дорослих із навчанням у неділю (для учнів єврейської національності – в суботу) та в святкові дні. Автором розкрито законодавчі основи, принципи та структуру організації бібліотечної справи у недільних школах, висвітлено процес формування книжкових фондів, специфіку критико-бібліографічної роботи в навчально-методичній роботі «недільників» і т.д. Бібліотека недільної школи виконувала роль керівного центру позакласного читання учнів, самоосвіти вчителів, критико-бібліографічної роботи «недільників» та своєрідним ядром поширення грамотності серед місцевого населення.

Ключові слова: бібліотека, недільні школи, критико-бібліографічна робота, позакласне читання.

КОЛЯДА Наталія Николаевна. ОРГАНИЗАЦИЯ БИБЛИОТЕЧНОГО ДЕЛА В ВОСКРЕСНЫХ ШКОЛАХ УКРАИНЫ (ВТОРАЯ ПОЛОВИНА ХІХ – НАЧАЛО ХХ СТ.)

В статье обобщен опыт работы библиотек воскресных школ Украины второй половины ХІХ – начала ХХ в. Воскресные школы – это нетрадиционные бесплатные образовательные учреждения для детей и взрослых с обучением в воскресенье (для учащихся еврейской национальности – в субботу) и в праздничные дни. Автором раскрыты законодательные основы, принципы и структура организации библиотечного дела в воскресных школах, отражен процесс формирования книжных фондов, специфику критико-библиографической работы в учебно-методической работе «воскресников» и т.д. Библиотека воскресной школы выполняла роль руководящего центра внеклассного чтения учащихся, самообразования учителей, критико-библиографической работы «воскресников» и своеобразным ядром распространения грамотности среди местного населения.

Ключевые слова: библиотека, воскресные школы, критико-библиографическая работа, внеклассное чтение.

KOLYADA Natalia Mukolaivna. ORGANIZATION LIBRARIANSHIP SUNDAY SCHOOL UKRAINE (SECOND HALF XIX CENTURY – EARLY XX CENTURY)

This article summarizes the experience Sunday school libraries Ukraine in the second half XIX century – early XX century. Sunday school – a non-traditional educational institutions free of charge for children and adults with training on Sunday (for Jewish students – Saturday) and holidays. First Ukrainian Sunday school was opened on October 11, 1859 in Kiev, Podolsk district premises noble college students of the University of St. Vladimir. An example of the first Sunday school picked members of socio-pedagogical movement of other regions. During the 1859-1862 biennium. Ukraine in the available data, there were at least 115 Sunday (and Saturday) schools, and the revolution in 1917–112.

Almost all Sunday school from the first day of open their own library, book store which is annually replenished. According to the statistics of all private Sunday schools had their library funds and some of them (eg private Kharkiv female) could compete with many major libraries – reading of modernity.

The author reveals the legal framework, principles and structure of librarianship in Sunday schools, highlighted the formation of book funds, specific critical-bibliographic work in teaching work of Sunday school, etc. Sunday School Library served as the nerve center extracurricular reading students self-education teachers, critical-bibliographic work of Sunday school and kind of core literacy among the local population. Forms and methods of work with a book in the school library, tools and techniques of reading literary works, methods of monitoring the read, the principles of critical-bibliographic work of Sunday school of great interest for science teaching. Therefore, the most urgent for further research in this direction is to seek ways of creative use of the experience of Ukrainian Sunday school libraries last in the practice of modern national school.

Key words: Library, Sunday school, critical-bibliographic work, extracurricular reading.

КУШНІР Василь Андрійович. ЕМОЦІЇ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ

У контексті діяльності досліджуються фундаментальні проблеми місця і значення емоцій у процесі навчання. Відзначається наявність різних теорій емоцій, котрі пов'язують останні з життєво важливими задачами, особливою актуальністю учіння, критичними точками учіння, точками нерівноваги в учінні, живими знаннями, подоланні складних навчальних ситуацій. Особлива актуальність учіння виникає для її суб'єктів у відповідальні моменти учіння (отримання високої оцінки, самореалізації, відповідальності перед кимосьь). Критичні точки учіння з'являються при проблемному навчанні, розв'язуванні суб'єктом учіння складних для нього завдань як перехід від розгубленості, невіри у власні сили, роздратування, розчарування

до відшукування ідеї рішення, задоволення, радості. Розглядаються деякі питання гри у навчальному процесі, виділяються особливості ігрової навчальної ситуації.

Ключові слова: діяльність, емоції, навчальний процес, навчальна ситуація, учіння.

КУШНИР ВАСИЛИЙ АНДРЕЕВИЧ. ЭМОЦИИ В ПЕДАГОГИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ

В контексте деятельности исследуются фундаментальные проблемы места и значения эмоций в процессе обучения. Отмечается наличие различных теорий эмоций, которые связывают последние с жизненно важными задачами, особенной актуальностью учения, критическими точками учения, точками неравновесия в учении, живыми знаниями, преодолением сложностей в учебных ситуациях. Особенная актуальность учения возникает для ее субъектов в ответственные моменты учения (получение высокой оценки, самореализации личности, ответственности перед кем-то). Критические точки в учении появляются при проблемном обучении, решении субъектом учения сложных для него заданий как переход от растерянности, неверия в собственные силы, раздражительности, разочарования к появлению идеи решения, удовлетворения радости. Рассматриваются некоторые вопросы игры в процессе обучения, выделяются особенности игровой учебной ситуации.

Ключевые слова: деятельность, эмоции, учебный процесс, учебная ситуация, учение.

KUSHNIR VASILYI ANDRIYOVUCH. EMOTIONS IN THE PEDAGOGICAL PROCESS

In the context of activity the fundamental problems of place and importance of emotions are investigated in the learning process. There is the presence of various theories of emotions that connect the past with vital tasks, with particular urgency of learning, learning critical points, points imbalances in learning, living knowledge, overcoming the difficult learning situations. The special relevance of learning occurs at crucial moments of learning (getting high scores, mobility, responsibility to someone). Critical points appear when problem-based learning, solving complex tasks for learning as the transition from confusion, disbelief in their own strength, anger, frustration ideas to finding solutions, pleasure, joy. We consider some issues of game in the learning process, some features of the game learning situation are highlighted. Special features of the game are pointed out, the rules define the space of possible actions for the subject of learning; in the middle of this space the subject of learning becomes a master of selecting actions; subject of learning creates and solves the problem situation in the game himself; in learning game there are situations that are impossible in traditional training; in a game emotions relax and the opportunity of free expression becomes possible; a game is the ability to design new actions and complete them; a game encourages the adoption of independent critical decisions; a game reveals the hidden interests, desires, intentions, characters, emotions; a game learning situation is more "vital" than traditional; in a game there is the most complete diversity of the subject learning experiences; in a game playing conditions are organized for the development of creativity, in an educational game monitoring of the teacher is reduced.

Keywords: activities, emotions, learning process, learning situation, learning.

СТРАТАН-АРТИШКОВА Тетяна Борисівна. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ АВТОРСЬКОЇ СПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті розкривається інноваційний контекст реконструювання змісту професійної підготовки майбутнього педагога-музиканта на основі розвитку його суб'єктних характеристик, зокрема авторської спроможності, як основи внутрішнього духовно-творчого саморозвитку майбутнього фахівця. У структурі творчо-виконавської підготовки виокремлюється інноваційний характер композиторсько-виконавської діяльності, визначається поняття «авторська спроможність», у процесі якої розкривається унікальний особистісний потенціал, здатність до самотворчості, самовираження і самореалізації майбутнього педагога-музиканта.

Ключові слова: професійна підготовка, композиторсько-виконавська діяльність, авторська спроможність, майбутній педагог-музикант.

СТРАТАН-АРТИШКОВА Татьяна Борисовна. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ АВТОРСКОЙ СОСТОЯТЕЛЬНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА

В статье раскрывается инновационный контекст реконструкции содержания профессиональной подготовки будущего педагога-музиканта на основе развития его субъектных характеристик, в частности авторской состоятельности, как основы внутреннего духовно-творческого саморазвития будущего специалиста. В структуре творческо-исполнительской подготовки выделяется инновационный характер композиторско-исполнительской деятельности, определяется понятие «авторская состоятельность», в процессе которой раскрывается уникальный личностный потенциал, способность к самотворчеству, самовыражению и самореализации будущего педагога-музиканта.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, композиторско-исполнительская деятельность, авторская состоятельность, будущий педагог-музикант.

STRATAN-ARTYSHKOVA Tetiana BORUSIVNA. CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF DEVELOPMENT OF THE AUTHOR'S ABILITY OF THE FUTURE TEACHER OF MUSIC

The article reveals the essence of creative and performing training as a complex multidimensional process that is carried out on the basis of humanistic education paradigm, involves introduction of its content composer and performing activity, achievements the integrated top by future professionals – forming author's ability as professional and personal quality of the future teacher of music. Creative and performing training involves the orientation of educational process in a systematic, gradual and consistent involvement of students in self-expression and creativity in their own creativity and as a result defines a quality new level of professional training of future specialists.

Such focus on the creative and performing activity changes the position of the future teacher not only as a performer (instrumentalist, vocalist, conductor), but also reinforces his role as a teacher-composer, teacher-creator, provides an opportunity to reveal oneself in the educational and artistic space, to form oneself as a self-sufficient, mobile and competent person.

Keywords: creative and performing training, composer and performing activity, the author's ability, the future teacher of music.

ЧЕРКАСОВ Володимир Федорович. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОПАНУВАННЯ ТВОРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА УЧНЯМИ ДРУГИХ КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

У статті здійснено спробу запровадження синергетичного підходу щодо опанування творів музичного мистецтва учнями других класів загальноосвітніх навчальних закладів. Автором запропоновано інтерактивні музично-педагогічні технології та інноваційні методи музичного навчання спрямовані на засвоєння змісту навчального матеріалу передбаченого шкільною програмою. Доведено, що використання різних видів мистецтв на уроках музики уможливує формування музичної культури учнів як складової духовної сфери особистості.

Ключові слова: синергетичний підхід, уроки музики, музично-педагогічні технології, інтерактивні методи навчання, жанри музичного мистецтва, стилі й форми музики, музична культура.

ЧЕРКАСОВ Владимир Федорович. СИНЕРГЕТИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ОСВОЕНИЮ ПРОИЗВЕДЕНИЙ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА УЧАЩИМИСЯ ВТОРЫХ КЛАССОВ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

В статье предпринята попытка использования синергетического подхода в ознакомлении с произведениями музыкального искусства учащимися вторых классов общеобразовательных учебных заведений. Автором предложены интерактивные музыкально-педагогические технологии и инновационные методы музыкального обучения направленные на усвоение содержания учебного материала предусмотренного школьной программой. Обосновано, что использование разных видов искусств на уроках музыки способствует формированию музыкальной культуры учащихся как составляющей духовную сферу личности.

Ключевые слова: синергетический подход, уроки музыки, музыкально-педагогические технологии, интерактивные методы обучения, жанры музыкального искусства, стили и формы музыки, музыкальная культура.

CHERKASOV Volodimer Fedorovich. A SYNERGISTIC APPROACH TO THE STUDI OF WORKS OF MUSICAL ARTS BY THE PUPILS OF THE SECOND FORM

The article has analyzed introduction of synergetic approach in the work with the pupils of primary school age during music lessons in secondary schools contributes to the development of intellectual and creative thinking and the formation of ideological competences. Synergetic approach to general music education makes it possible to achieve a new result in the ownership of the values of musical art. The usage of different types of art in the process of creative interaction between teachers and pupils contributes to the creation of cultural-educational environment where everyone has the opportunity to unleash his inner potential, to develop creativity, to acquire skills of collective music-making.

Thus, the mastery of knowledge and skills on the topic «Three types of music – song, dance, march» will be to promote the formation of pupils views about the main types of music and their varieties, that is the basis for further learning of regularities and tendencies of development of musical art. In addition, musical-auditory representations that students receive in the process of music perception contribute to the purchase of musical experiences and expand musical horizons of children. In the interpretation of intonation and figurative content of music children, with the help of teacher, clarify the structure, features of metric-rhythmic structure of individual parts, changes in the dynamic development, the culmination of individual phrases and parts of the works. It should be noted that the appreciation of works of musical art, prescribed curriculum as «Music», promotes the assimilation ratios of

expressiveness and depiction in music. They are convinced that the composer with the means of musical expression conveys the inner world of man, namely the state and the sentiments, thoughts and feelings. Depicting a variety of movements, images of nature, the composer seeks to express the feelings of the person, its relation to the life phenomena.

Introduction of synergetic approach to the study of works of musical art by the pupils in the second forms of secondary schools provides high-quality organization of the educational-upbringing process, fosters a positive climate of cooperation that greatly enhances the use of interactive music-pedagogical technologies and innovative teaching methods, encourages young people to further musical and creative and intellectual and artistic development.

Keywords: *synergetic approach, appreciation of works of musical art, interactive music-pedagogical technologies, innovative teaching methods, expressiveness and depiction in music, formation of musical culture of students.*

ШАНДРУК Світлана Іванівна. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ В США ТА В УКРАЇНІ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ

Інтеграція України в міжнародний освітній простір, потреба у вивченні й упровадженні міжнародного досвіду у сферу професійної підготовки вчителів вимагає порівняльних досліджень і аналізу американського досвіду підготовки вчителів. Позитивний досвід високоякісної професійної підготовки американських вчителів корелює з конкретними завданнями модернізації національної освіти, відкриває нові джерела інновацій, управління та вдосконалення додипломної та післядипломної педагогічної освіти в Україні.

Ключові слова: *професійна підготовка вчителів, сучасна система педагогічної освіти, модернізація освіти, американський досвід, інновації, управління, вдосконалення.*

ШАНДРУК Светлана Ивановна. ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПОДГОТОВКА УЧИТЕЛЕЙ В США И В УКРАИНЕ: КОМПАРАТИВНЫЙ АНАЛИЗ

Інтеграція України в міжнародне освітнє простор, потреба в изученні и внедренні міжнародного опыта в сферу професійної підготовки учителів потребує порівняльних досліджень і аналізу американського досвіду підготовки учителів. Положительний опыт високоякісної професійної підготовки американських учителів корелює з конкретними задачами модернізації національного освіти, відкриває нові джерела інновацій, управління и совершенствования додипломного и послєдипломного педагогического образования в Україні.

Ключевые слова: *професійна підготовка учителів, сучасна система педагогического образования, модернізація освіти, американський досвід, інновації, управління, совершенствование.*

SHANDRUK Svitlana Ivanivna. PROFESSIONAL PREPARATION OF TEACHERS IN THE USA AND IN UKRAINE: COMPARATIVE ANALYSIS

Integration of Ukraine into European and world educational spheres predetermines the demand of different problems decision: improvement of quality of education; monitoring of effective practice of educational system at the national level; decentralization of management of education through expansion of government-public partnerships in social sphere; structural reformation of the system of education according to the demands of continuing education; preparation of teachers and educational institutions for innovative activity; development of market of educational services; development of international cooperation; monitoring and use of the best foreign experience in education. Analysis of the system of professional preparation of teachers in the USA showed that the general vector of the US pedagogical education is motion from substitute, second-rate education to total higher education, and the study of tasks and content of the programs of pre-service and post-graduate preparation of American teachers confirms the right course of pedagogical education in Ukraine to variative, multilayered, module and fundamental. Integration of Ukraine into international educational space, the demand to study and introduce international experience in the field of professional preparation of teachers require comparative research and analysis of foreign experience of preparation of teachers, in particular, organizational forms of preparation of teachers in the USA. The results of this research will give the complete picture of the modern system of pedagogical education of the USA, its content, organizational forms, technologies, internal and external factors of evolution. It will be instrumental in comprehension, generalization and introduction into practice of modern professional preparation of teachers in Ukraine the results of different innovative researches, techniques and technologies of preparation of teachers. Positive experience of maintaining high quality professional preparation of American teachers, which was found out during research, correlates with specific tasks of modernization of national education, exposes new sources of innovation, management and improvement of pre-service and post-graduate pedagogical education in Ukraine.

Keywords: professional preparation of teachers, modern system of pedagogical education, modernization of education, American experience, innovation, management, improvement.

ДМИТРУК Лілія Анатоліївна. ТЕХНОЛОГІЯ СИТУАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядається технологія ситуаційного навчання, заснована на мультифункціональному опрацюванні студентами-філологами педагогічних вищих закладів ситуаційних завдань, основу яких становить реальна мовна ситуація.

Розглянуто проблемні методи викладання іноземної мови професійного спрямування; з'ясовано сутність ситуаційного методу; аналізується характеристика компонентів технології ситуаційного навчання; подаються практичні приклади учбових, створених вчителем ситуацій, запропонованих студентам факультету іноземних мов; описується аналіз анкетування за підсумками роботи над кейсами.

Ключові слова: технологія ситуаційного навчання, методи викладання іноземної мови, компоненти технології, професійна підготовка майбутніх учителів.

ДМИТРУК Лилия Анатольевна. ТЕХНОЛОГИЯ СИТУАЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

В статье рассматривается технология ситуационного обучения, основанная на мультифункциональной обработке студентами-филологами педагогических высших учебных заведений ситуационных задач, основу которых составляет реальная языковая ситуация.

Рассмотрены проблемные методы преподавания иностранного языка профессионального направления; выяснено сущность ситуационного метода; анализируется характеристика компонентов технологии ситуационного обучения; подаются практические примеры учебных, созданных учителем, ситуаций, предложенных студентам факультета иностранных языков; описывается анализ анкетирования по итогам работы над кейсами.

Ключевые слова: технология ситуационного обучения, методы преподавания иностранного языка, компоненты технологии, профессиональная подготовка будущих учителей.

DMYTRUK Liliya Anatoliyivna. TECHNOLOGY OF SITUATIONAL TRAINING FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS

The article deals with situational learning technology based on multifunctional using situational tasks by the philological students of pedagogical institutes. The real language situation is in the root of these situational tasks.

Problematic methods of teaching foreign language of professional direction are considered; essence of situational method is revealed; the components of situational learning technologies are analyzed; practical examples of educational situations, created by teacher for students of the faculty of Foreign Languages are submitted; the analysis of a survey is described here too. The author argues that the basis of the case method is to enable independent learning, the formation of students' own vision of problems and their solutions, the ability to discuss the situation with their colleagues, which in turn will lead to high level of professionalism of the future teachers of a foreign language.

The questionnaire survey carried out with students of the faculty of foreign languages, Krivoy Rog pedagogical Institute according to the results of work on case studies, showed that the technology of situational learning facilitates the execution of the language task contributes to the overall development of personality, the respondents note that with this method there is an opportunity to learn how to work in a team more together and efficiently, the technology's overall effect on the improvement of quality of training.

Keywords: technology of situational teaching, methods of teaching foreign languages, components of technology, future teachers' training.

БРОДСЬКИЙ Геннадій Леонідович. ОСОБЛИВОСТІ КОЛЕКТИВНОЇ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПОЗААУДИТОРНИЙ ЧАС

Успішна діяльність учителя музики неможлива без стійкого інтересу до професії, до мистецтва, без творчого пошуку, самовдосконалення, бажання працювати з дітьми. Формування зазначених якостей особистості повинно відбуватися на студентській лаві як під час навчання, так і в позанавчальній діяльності. Цьому сприяє участь студентів у роботі аматорських музичних колективів як одній із форм організації художньо-творчої діяльності майбутнього педагога-музиканта.

Ключові слова: мистецтво, музика, творча діяльність, педагог-музикант, колектив, студенти.

БРОДСКИЙ Геннадий Леонидович. ОСОБЕННОСТИ КОЛЛЕКТИВНОЙ МУЗЫКАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ ВО ВНЕАУДИТОРНОЕ ВРЕМЯ

Успешная деятельность учителя музыки невозможна без стойкого интереса к профессии, к искусству, без творческого поиска, самосовершенствования, желания работать с детьми. Формирование данных качеств личности должно происходить на студенческой скамье как во время учебы, так и во внеучебной деятельности. Этому способствует участие студентов в работе аматорских музыкальных коллективов как одной из форм организации художественно-творческой деятельности будущего учителя музыки.

Ключевые слова: искусство, музыка, творческая деятельность, педагог-музыкант, коллектив, студенты.

BRODSKY Gennadiy Leonidovich. FEATURES OF COLLECTIVE MUSICAL ACTIVITY OF STUDENTS IN EXTRACURRICULAR TIME

At the beginning of the XXI century new lines of world civilization, globalizations related to the processes, functioning of information technologies was outlined. Today social responsibility of young man appears in her ability to the permanent cultural improvement. The model of personality of the future consists not only of level of knowledge, abilities and skills but also from the level of breeding. An important role, forming and development of spirituality is played by an artistic culture, in particular art. Creative activity of teacher-musician is related to creative nature of both art and pedagogical process. An important role in musical-pedagogical activity is carried out by capabilities, personality internals, it costs to have knowledge, own abilities and skills. The professional becoming takes place in an educational process and post studies activity. Leading direction of post studies activity is art-esthetic activity. Activity of music master envisages the use of collective forms of organization of educational-educator process. Therefore participating of young people in artistic work is related to the orientation on a collective. Activity of student musical collective is based on direct musical practice. In basis of his functioning is the personal desire and personal interest of participants. One of main tasks of leader there is forming of interest in an art and proof requirement in musical employments. Freedom of creative self-expression does not eliminate group discipline of participants of collective. Basis of pedagogical influence is presented by dialogue relations. Basic principles of guidance by a student musical collective: the use of scalene influence of music on personality; stimulation of requirement is in musical employments; stimulation of creative activity; dialogic co-operation and polilog. The successful activity of music master is impossible without proof interest to the profession, to the art, without the creative search, self-perfection and desire to work with children. The formation of these qualities must take place where is a student, both during studies and in the post studies activity. Participation of students in amateur musical collectives as one of forms of organization of artistically creative activity of future music master promotes to it.

Keywords: art, music, creative activity, teacher-musician, collective, students.

ГУЦАЛО Емілія Ун-Сунівна, МАТЯШ Ольга Іванівна. СОЦІАЛЬНО-КОНСТРУКТИВНИЙ ПІДХІД ДО СПІЛКУВАННЯ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

У статті розглядається онтологія соціального конструкціонізму. Дослідники виявили, що методологічні підходи соціального конструкціонізму надали особливого імпульсу розвитку комунікативних дисциплін. Автори проаналізували моделі комунікативної компетентності, прокоментували її мінімальний, задовільний і оптимальний рівні.

Ключові слова: соціальний конструкціонізм, комунікативна компетентність, мінімальний, задовільний, оптимальний рівні комунікативної компетентності.

ГУЦАЛО Эмилия Ун-Суновна, МАТЯШ Ольга Ивановна. СОЦИАЛЬНО-КОНСТРУКТИВНЫЙ ПОДХОД К ОБЩЕНИЮ И КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ

В статье рассматривается онтология социального конструкционизма. Исследователи выявили, что методологические подходы социального конструкционизма дали особый импульс развитию коммуникативных дисциплин. Авторы проанализировали модели коммуникативной компетентности, прокомментировали характеристики ее минимального, удовлетворительного и оптимального уровней.

Ключевые слова: социальный конструкционизм, коммуникативная компетентность, минимальный, удовлетворительный, оптимальный уровни коммуникативной компетентности.

GUTSALO Emilia Un-Sunivna, MATYASH Olga Ivanivna. SOCIO-CONSTRUCTIVE APPROACH TO COMMUNICATION AND COMMUNICATION COMPETENCE

The paper introduces social constructionist approach and how it is manifested in today's social research across disciplines. Based on Berger and Luckmann's work, *The Social Construction of Reality: A Treatise on the Sociology of Knowledge*, the author reviews the process of «social construction» and what it means to be «socially constructed». The paper highlights the ontological, epistemological, theoretical, and practical foundations of

constructionism that distinguish it from other approaches. Some implications for social researchers are outlined. In contemporary communication literature, these traditions are most fully developed in the general theory of interpersonal communication known as Coordinated Management of Meaning (CMM). Communication competence was viewed as a systemic process in which persons attempt to cocreate some degree of coorientation and coordination to achieve their individual and collective goals. Viewing communication as practice puts a different emphasis on language and talk. It implies that language and discourse are a «matter of using and doing» rather than merely a vehicle for the representation of ideas. Language is not simply talk about action, it is action. It is a part of an emerging process in which people create themselves and their realities. Central to social constructionism is understanding communication as a primary formative process, a basic human activity or practice through which people co-construct their social realities. Today's communication research literature widely recognizes the significance of competence in communication interactions and argues for the need to understand its nature. The complex nature of communication competence has resulted in a great multitude of theoretical and methodological approaches and models. The existing models of communication competence include competence as effectiveness and appropriateness, goal-attaining, interpersonal problem solving, social skills, adaptability, behavioral flexibility, interpersonal impression and perception, fundamental competence, linguistic competence, social competence, relational competence, etc. Examples of minimal, satisfactory, and optimal communication competence in specific problem solving situations were identified and critiqued. Communication problems that transcend one meeting or organization were identified and some interventions suggested.

Key words: social constructionist, communication competence, minimal, satisfactory optimal communication competence.

ГАБЕЛКО Олена Миколаївна. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ: ПРОБЛЕМИ І НАСЛІДКИ

Стаття присвячена міжкультурній комунікації як культурному та соціальному явищу. У статті розглядаються найважливіші аспекти мовної комунікації та труднощі, які можуть виникнути в процесі спілкування. Особлива увага приділяється проблемам, які виникають під час комунікації.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, взаємодія між людьми, невербальні аспекти комунікації, міжкультурна компетенція, вербальна комунікація, взаємодія.

ГАБЕЛКО Елена Николаевна. МЕЖКУЛЬТУРНАЯ КОММУНИКАЦИЯ: ПРОБЛЕМЫ И ПОСЛЕДСТВИЯ

Статья посвящена межкультурной коммуникации как культурному и социальному явлению. В статье рассматриваются самые важные аспекты языковой коммуникации и трудности, которые могут возникнуть в процессе общения. Особенное внимание уделяется проблемам, которые возникают во время коммуникации.

Ключевые слова: межкультурная коммуникация, взаимодействие между людьми, невербальные аспекты коммуникации, межкультурная компетенция, вербальная коммуникация, взаимодействие.

GABELKO Olena Mykolayivna. INTERCULTURAL COMMUNICATION: PROBLEMS AND CONSEQUENCES

This article focuses on the role of communication in the relationships of peoples and groups with different cultural, ethnic, religious or social backgrounds. It looks at both the cultural barriers to effective communication as well as to various ways those barriers can be overcome.

This article also addresses the concept of dialogue as the use of communication to achieve harmony, mutual understanding and respect among peoples and groups. The author of the article has made attempts to define and explain the importance of intercultural communication, to describe the role intercultural communication plays in communicating effectively and to define culture and co-culture and what it means to possess a cultural identity.

Cross-cultural communication occurs when a person from one culture sends a message to a person from another culture. Cross-cultural miscommunication occurs when the person from the second culture does not receive the sender's intended message. The greater the differences between the sender's and the receiver's cultures, the greater the chance for cross-cultural miscommunication.

Communication does not necessarily result in understanding. Cross-cultural communication continually involves misunderstanding caused by misperception, misinterpretation, and misevaluation. When the sender of a message comes from one culture and the receiver from another, the chances of accurately transmitting a message are low. Foreigners see, interpret, and evaluate things differently, and consequently act upon them differently. In approaching cross-cultural situations, one should therefore assume difference until similarity is proven. It is also important to recognize that all behavior makes sense through the eyes of the person behaving and that logic and rationale are culturally relative. In cross-cultural situations, labeling behavior as bizarre usually reflects culturally based misperception, misinterpretation, and misevaluation; rarely does it reflect intentional malice or pathologically motivated behavior.

Cross-cultural communication confronts us with limits to our perceptions, our interpretations, and our evaluations. Cross-cultural perspectives tend to render everything relative and slightly uncertain. Entering a foreign culture is tantamount to knowing the words without knowing the music, or knowing the music without knowing the beat. Our natural tendencies lead us back to our prior experience: our default option becomes the familiarity of our own culture, thus precluding our accurate understanding of others' cultures.

Strategies to overcome our natural parochial tendencies exist: with care, the default option can be avoided. We can learn to see, understand, and control our own cultural conditioning. In facing foreign cultures, we can emphasize description rather than interpretation or evaluation, and thus minimize self-fulfilling stereotypes and premature closure. We can recognize and use our stereotypes as guides rather than rejecting them as unsophisticated simplifications. Effective cross-cultural communication presupposes the interplay of alternative realities: it rejects the actual or potential domination of one reality over another.

Keywords: *intercultural communication, human interaction, non-verbal aspects of communication, intercultural competence, verbal communication, interaction.*

ДЕРЕКА Тетяна Григорівна. ФОРМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗАСАДАХ АКМЕОЛОГІЇ

В статті охарактеризовано форми неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології. Проаналізовано види семінарських занять, спрямованих на формування акмеологічної компетентності фахівців фізичного виховання в навчальному процесі професійної підготовки. Визначено особливості організації та проведення практичних й лабораторних занять в процесі неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання з метою формування у них компонентів акмеологічної компетентності.

Ключові слова: *акмеологія, акмеологічна компетентність, професійна підготовка, фахівці, фізичне виховання, форми навчальних занять.*

ДЕРЕКА Татьяна Григорьевна. ФОРМЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ НА ОСНОВЕ АКМЕОЛОГИИ

В статье охарактеризованы формы непрерывной профессиональной подготовки специалистов физического воспитания на основе акмеологии. Проанализированы виды семинарских занятий, направленных на формирование акмеологической компетентности специалистов физического воспитания в учебном процессе профессиональной подготовки. Определены особенности организации и проведения практических и лабораторных занятий в процессе непрерывной профессиональной подготовки специалистов физического воспитания с целью формирования у них компонентов акмеологической компетентности.

Ключевые слова: *акмеология, акмеологическая компетентность, профессиональная подготовка, специалисты, физическое воспитание, формы учебных занятий.*

DEREKA Tetyana Grygorivna. FORMS OF PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS OF PHYSICAL EDUCATION ON THE PRINCIPLES OF ACMEOLOGY

The article describes forms of physical education specialists' continuous professional training based on the acmeology principles. The next types of seminars aimed at physical education specialists' acmeological competence forming in the classroom training are analyzed. The features of organization and realization of practical and laboratory sessions in the physical education specialists' continuous professional training with a view to their acmeological competence components forming are identified. The formation of the components of acmeological competence of specialists of physical education in the process of continuous vocational training on the principles of ontological engineering is implemented by teaching students such practically oriented forms of education: seminars (interdisciplinary seminar, workshop, conference, seminar, workshop, business game «brainstorm», analysis seminar), workshops and classes.

Keywords: *acmeology, acmeological competence, professional training, specialists, physical education, forms of classes.*

ДОБРОВОЛЬСЬКА Анна Михайлівна. ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ІТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ ПІД ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОГО МЕТОДУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНАМ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті розглянуті особливості дослідницького методу навчання дисциплінам природничо-наукової підготовки, який застосовується в сучасній вищій освіті майбутніх лікарів і провізорів з метою формування і розвитку їх інформаційно-технологічної компетентності (ІТ-компетентності). Акцентовано увагу на самотійному здійсненні процесу пізнання майбутніми фахівцями, що має творчий характер і

сприяє формуванню і розвитку ІТ-компетентності під час навчання дисциплінам природничо-наукової підготовки.

Ключові слова: дослідницький метод, ІТ-компетентність, дослідницькі завдання, навчальні посібники, творча діяльність.

ДОБРОВОЛЬСКАЯ Анна Михайловна. ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ ИТ-КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ И ПРОВИЗОРОВ ВО ВРЕМЯ РЕАЛИЗАЦИИ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОГО МЕТОДА В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ДИСЦИПЛИНАМ ЕСТЕСТВЕННО-НАУЧНОЙ ПОДГОТОВКИ

В статье рассмотрены особенности исследовательского метода обучения дисциплинам естественно-научной подготовки, который применяется в современном высшем образовании будущих врачей и провизоров с целью формирования и развития их информационно-технологической компетентности (ИТ-компетентности). Акцентировано внимание на самостоятельном осуществлении процесса познания будущими специалистами, что имеет творческий характер и способствует формированию и развитию ИТ-компетентности во время обучения дисциплинам естественно-научной подготовки.

Ключевые слова: исследовательский метод, ИТ-компетентность, исследовательские задания, учебные пособия, творческая деятельность.

DOBROVOL'S'KA Anna Mykhaylivna. THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF IT-COMPETENCE OF FUTURE DOCTORS AND PHARMACISTS IN THE IMPLEMENTATION OF EXPERIMENT IN THE PROCESS OF STUDY OF APPLIED SCIENCE DISCIPLINES

The article investigates the features of research method of teaching of disciplines of naturally scientific preparation, which is used in modern higher education of future doctors and pharmacists with the purpose of formation and development of their information technology (IT) competence.

The attention has been concentrated on independent implementation of the cognition process by future specialists, which has creative character and promotes the formation and development of IT competence during the teaching of disciplines of naturally scientific preparation.

It has been established that the research method in the process of formation and development of IT competence during the teaching of disciplines of naturally scientific preparation of future doctors and pharmacists is directed to master the methods of scientific cognition, promote specific manifestation of creative activity, is a condition of the emergence of cognitive interest and also needs of such activity, provides making of valuable, well realized knowledge which is used operatively and flexibly.

It has been found that during the implementation of research method of teaching of disciplines of naturally scientific preparation, within the limits of the formed IT competence of the subjects of educational process there happens the development of skills which allow them to make contradictions actual, determine and characterize a scientific problem, formulate a purpose of research, determine a research object, formulate a hypothesis, plan the experiment and his carrying out, test a hypothesis, make conclusion, determine the fields and limits of the use of research results.

Attention has been drawn to the features of realization of research method during the teaching of future doctors and pharmacists of disciplines of naturally scientific preparation in the Ivano-Frankivsk National Medical University with the use of the developed and implemented training manuals which are the constituents of the respective educational methodical complexes.

With the purpose of formation and development of IT competence in the process of practical realization of research method during the teaching of future specialists applying the implemented training manuals, the system of tasks, which represent the basic problems conditioned by the contents of each discipline of naturally scientific preparation, has been developed.

During the experiment it has been found that the use of the developed and implemented training manuals when applying the research method of teaching of disciplines of naturally scientific preparation provides the development of elements of creative activity within the limits of the formed IT competence of future doctors and pharmacists, which is directed to independent transference of knowledge and skills to a new situation and also gives possibility of alternative decision of problems.

Keywords: research method, IT competence, research tasks, training manual, creative activity.

КИРИЧЕНКО Олена Іванівна, МАЛЕЖИК Юлія Миколаївна. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДИЗАЙНУ СУЧАСНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИХ ВІДДІЛЕНЬ

Розглядаються актуальні проблеми дизайну сучасного міського середовища в контексті вивчення дисциплін дизайнерського напрямку студентами художньо-графічного відділення. Увага приділена

екологізації міського простору на всіх рівнях оформлення середовища, виділені окремі сфери створення комфортних для людини міських зон за допомогою етнічних мотивів, виявлено шляхи розвитку дизайнерського мислення у студентів на основі використання національних традицій.

Ключові слова: дизайн, міське середовище, екологічний простір, етнічні мотиви, етномаркер, дизайнерське мислення.

КИРИЧЕНКО Елена Ивановна, МАЛЕЖИК Юлия Николаевна. АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОГО ДИЗАЙНА ГОРОДСКОЙ СРЕДЫ В КОНТЕКСТЕ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ХУДОЖЕСТВЕННО-ГРАФИЧЕСКИХ ОТДЕЛЕНИЙ

Рассматриваются актуальные проблемы дизайна современной городской среды в контексте изучения дисциплин дизайнерского направления студентами художественно-графического отделения. Внимание уделено экологизации городского пространства на всех уровнях оформления среды, выделены отдельные сферы создания комфортных для человека городских зон с помощью этнических акцентов, выявлены пути развития дизайнерского мышления у студентов на основе использования национальных традиций.

Ключевые слова: дизайн, городская среда, экологическое пространство, этнические мотивы, этномаркер, дизайнерское мышление.

KYRYCHENKO Olena Invanivna, MALEZHYK Yuliya Mykolayivna. ACTUAL PROBLEMS OF MODERN URBAN DESIGN IN THE CONTEXT OF TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN THE GRAPHIC ARTS DEPARTMENTS

Attention is paid to the greening of urban spaces at all levels of design environment, highlighted some areas for humans create comfortable urban areas using ethnic motives, is revealed the ways of design thinking in students on the basis of national traditions.

The tasks that outlined in the article were concluded in the study the features of formation of the modern urban environment in the context of the study subjects design direction, to identify the main trends of training future professionals and graphic art departments and determining the basic principles of environment of the city as an object of design.

Are allocated relatively new, modern concepts in the selected theme: «urban design», «design city», «design of a city environment». Indicated that students throughout the learning process always learn and operate by these concepts. In particular, senior students have the opportunity to exercise their creative projects to design certain facilities located in an urban environment.

Specifics of the design has been identified which consists of two components - the world of images and design solutions. In learning the theory and practice of design disciplines direction, the future specialist designer, artist, teacher directly involved in the process of perception and reproduction, where there is a direct relationship between these two important components.

One of the specific functions of urban design is to create environmental context and it can be implemented in different variations. The study topic chosen was separated following modern trends in urban design: ecocentric approach anthropocentric direction in the development of the living space of the city. Also one of the areas of modern urban design can be considered ethno design, which is important in the culture of recent times and through which emerging artistic image and perception of the city as a whole. The creative combination of methods to find and shape the future designers skills with a national component and contribute to solving urgent problems of modern ethno design.

In general considered the basic trends and directions in the field of urban design, features modern architectural building. In particular, highlights the current problems with the specific training of future professionals and graphic art departments in the classroom disciplines of design direction: the design of the urban environment, forming, artistic design, and others.

The main objectives of disciplines of the design direction on art and graphic office are considered, tasks consist in wide use by the acquired students of knowledge in different area of activity of the person, including in registration of space of a city environment.

These areas of training future professionals is a priority in the context of the study subjects design direction. Activation of artistic and aesthetic factors contribute to the formation of professional training of future artists, designers are able not only to perceive, to understand, but also create their own products embody creative models in the built environment. In studying the disciplines of design-minded modern masters expert professional qualities to be a guide to the future design, educational activities and promote the development of imagination and deepening the knowledge, understanding and preservation of certain traditions.

The specified directions of training of future specialists are priority in the context of studying of disciplines of the direction of design. Activization of art and esthetic factors favors to forming professional training of future artists, designers who are capable not only to perceive, understand and and to create own products, to realize creative models in the architectural environment. In the course of studying of disciplines of the design direction, the modern specialist seizes professional qualities which will be a reference point in future design, pedagogical activities and will favor to development

of representation and increasing knowledge, understanding and preserving certain traditions.

Keywords: design, urban environment, environmental space, ethnic motifs, etnomarket, design thinking.

КУРКІНА Сніжана Віталіївна. СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНИХ Й МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ В УЧНІВ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ НА УРОКАХ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ

У запропонованій статті розглянуто проблему формування естетичних й моральних цінностей в учнів юнацького віку на уроках художньої культури. Доведено, що створення сприятливого освітнього й естетичного середовища у безпосередньому оточенні старшокласників стимулює формування позитивних естетичних й моральних цінностей, надає можливості якнайширше використовувати виховний потенціал мистецтва на уроках художньої культури.

Ключові слова: особистість, юнацький вік, старшокласники, емоції, естетичні й моральні цінності, освітнє середовище, естетичне середовище, самопізнання, особистісне становлення, художня культура, урок, творча діяльність.

КУРКИНА Снежана Витальевна. СПЕЦИФИКА ФОРМИРОВАНИЯ ЭСТЕТИЧЕСКИХ И ПРАВСТВЕННЫХ ЦЕННОСТЕЙ У УЧАЩИХСЯ ЮНОШЕСКОГО ВОЗРАСТА НА УРОКАХ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ КУЛЬТУРЫ

В представленной статье рассматривается проблема формирования эстетических и моральных ценностей у учеников юношеского возраста на уроках художественной культуры. Доказано, что создание благоприятной образовательной и эстетической среды в непосредственном окружении старшеклассников стимулирует формирование положительных эстетических и моральных ценностей, даёт возможность наиболее широко использовать воспитательный потенциал искусства на уроках художественной культуры.

Ключевые слова: личность, юношеский возраст, старшеклассники, эмоции, эстетические и моральные ценности, образовательная среда, эстетическая среда, самопознание, личностное становление, художественная культура, урок, творческая деятельность.

KURKINA Snizhana Vitaliyivna. SPECIFICS OF THE FORMATION OF AESTHETIC AND MORAL VALUES OF PUPILS OF JUVENILE AGE AT THE LESSONS OF ART CULTURE

The article discusses the problem of formation of aesthetic and moral values among pupils of juvenile age on the lessons of artistic culture. It is proved that a favourable educational and aesthetic environment in the immediate neighborhood high school students to encourage the formation of positive aesthetic and moral values, provides opportunities for greater use of the educational potential of art on the lessons of artistic culture. among the pedagogical conditions, allowing to effectively carry out the process of the formation of aesthetic and moral values at the lessons of artistic culture in the senior classes of secondary school, are the following: humanistic educational environment has a significant impact on students in early adolescence; independent creative activity of pupils related to content of the school subject «culture»; implementation of educational programs, methods, technologies, creative tasks aimed at the formation of aesthetic and moral values of the pupils at the lessons of artistic culture; creating a community of the entire team of teachers, students and parents; applying the lessons of the pedagogical mechanism «score-choice».

Keywords: identity, adolescence, high school, emotions, esthetic and moral values, educational environment, aesthetic environment, self-knowledge, personal formation, culture, lesson, creative activities.

ЛИСЕНКО Людмила Александрівна. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

У статті аналізується поняття взаємодія, а також розглядаються основні принципи інтерактивного навчання іноземної мови зумовлені необхідністю розвитку та вдосконалення комунікативних навичок студентів. Визначено та обґрунтовано основні функції викладача, які суттєво сприяють ефективному навчанню комунікативних вмінь.

Ключові слова: взаємодія, інтерактивні принципи, діяльність, комунікативні вміння, функції викладача, мотивація.

ЛЫСЕНКО Людмила Александровна. ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ИНТЕРАКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ

В статье анализируется понятие взаимодействие, а также рассматриваются основные принципы интерактивного обучения иностранному языку обусловленные необходимостью развития и совершенствования коммуникативных навыков студентов. Определены и обоснованы основные функции преподавателя, которые существенно способствуют эффективному обучению коммуникативных умений.

Ключевые слова: взаимодействие, интерактивные принципы, деятельность, коммуникативные умения, функции преподавателя, мотивация.

LYSENKO Ludmila Olexandrivna. BASIC PRINCIPLES OF INTERACTIVE LANGUAGE TEACHING

The article highlights the concept of interaction, as well as the main principles of interactive language teaching conditioned by the need of development and improvement of students' communicative skills. The basic teacher's functions who significantly contribute to the effective learning are observed. The information presented in the article summarizes the basic strategies of interactive language teaching.

Interaction is the collaborative exchange of thoughts, feelings, or ideas between two or more people, resulting in a reciprocal effect on each other. Through interaction, students can increase their language store as they listen to read 'authentic linguistic material', or even the output of their fellow students in discussions, problem-solving tasks, or dialogue journals. The first thing to be mentioned is that education process is based on interactive language teaching.

Language teachers must study the language learners in their classes – their ages, their interests, their goals in language acquisition in a formal setting – and then design language courses that meet the needs of specific groups. It is very important to stimulate the interaction that leads to communication via language. Students must work in a nonthreatening atmosphere of cooperative learning, where all can succeed because each has something unique to contribute to valuable procedure of learning and teaching.

Interactive language teaching methods may be related to content being studied in the language, whether literary, historical, philosophical, scientific, commercial or sociological. All modern students should be offered the selection of contents and approaches. The task of the teacher at the lesson is: to organize lots of practice and these practical exercises should be oriented on using the target language for the normal purposes basic to all strategies and techniques. Most of the strategies deal with pair and group work and promote interaction. Encouraging students to develop their own strategies is an excellent means of stimulating the learner to develop tools of interaction.

Key words: interaction, interactive principles, activities, communicative skills, teacher's functions, motivation.

МАЛИШЕВСЬКА Ольга Степанівна. ВПРОВАДЖЕННЯ В КУРС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ» ПИТАНЬ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПІД ЧАС РОБОТИ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР З КАНЦЕРОГЕННИМИ ПРЕПАРАТАМИ

У статті розглянуті умови праці медичних сестер онкологічних закладах і ризики які виникають в результаті такого виду діяльності. Наведено шляхи оптимізації умов праці, що включають комплекс заходів управління ризиками. Запропоновано впровадити в курс навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для медичних сестер питання безпечної роботи з канцерогенними ЛЗ, що дозволить знизити рівень профзахворюваності та виникнення профпатологій серед медичних сестер.

Ключові слова. Охорона праці медсестер, охорона праці в медицині, канцерогенез, професійний канцерогенез, професійний рак, медичний нагляд.

МАЛЫШЕВСКАЯ Ольга Степановна. ВВЕДЕНИЕ В КУРС УЧЕБНОЙ ДИСЦИПЛИНЫ «ОХРАНА ТРУДА В ОТРАСЛИ» ВОПРОСОВ БЕЗОПАСНОСТИ ТРУДА ВО ВРЕМЯ РАБОТЫ МЕДИЦИНСКИХ СЕСТЕР С КАНЦЕРОГЕННЫМИ ПРЕПАРАТАМИ

В статье рассмотрены условия труда медицинских сестер онкологических учреждениях и риски возникающие в результате такого вида деятельности. Приведены пути оптимизации условий труда, включающих комплекс мероприятий управления рисками. Предложено внедрить в курс учебной дисциплины «Охрана труда в отрасли» для медицинских сестер вопросы безопасной работы с канцерогенными ЛС, позволит снизить уровень профзаболеваемости и возникновения профпатологии среди медицинских сестер.

Ключевые слова. Охрана труда медсестер, охрана труда в медицине, охрана труда медицинских работников, канцерогенез, канцерогенная опасность, профессиональный канцерогенез, профессиональный рак, медицинский надзор.

MALUSHEWSKYA Olga Stepanivna. INTRODUCTION OF THE DISCIPLINE «LABOUR SAFETY IN INDUSTRY» SAFETY WHILE WORKING NURSES WITH CARCINOGENIC DRUGS

The article examines the working conditions of nurses when working with antineoplastic carcinogenic harmful therapeutic agents, risks and occupational diseases that arise as a result of this activity. An ways to optimize working conditions when working with antineoplastic carcinogenic harmful therapeutic agents. This set includes a set of four-carcinogenic risk management measures in the workplace, namely teaching and educational work. The primary safety measure that helps prevent the emergence of occupational diseases is to conduct training on health and safety at work with carcinogenic harmful therapeutic.

It is necessary to conduct annual exercises nurses working with carcinogenic harmful therapeutic on health

and safety, ensuring sanitary conditions, prevention of occupational cancer and quarterly initial workplace induction of labor protection directly at the workplace.

Also is necessary and must pass annual medical examinations for the purpose of timely detection of occupational diseases (occupational cancer). Conceived to a course of discipline «Occupational safety in the field» nursing section of occupational safety while working with carcinogenic harmful therapeutic that will reduce the level of occupational diseases, disability and occupational pathology occurrence of nurses.

Key words. Security nursing labor, occupational health and safety in medicine, health and safety of health workers, carcinogenesis carcinogenic hazard, professional carcinogenesis, occupational cancer, health surveillance.

МИЦЕНКО Валерій Іванович. ПРИРОДНИЙ ПІДХІД В КОНЦЕПЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ГЕРБЕРТА СПЕНСЕРА

В статті представлено аналіз педагогічних поглядів англійського філософа Герберта Спенсера та його концепції індивідуального підходу у розумовому, моральному та фізичному вихованні. Було проаналізовано та систематизовано теоретичний та практичний внесок Г. Спенсера у вирішення проблеми індивідуального виховання дітей в рамках громадської та сімейної освіти.

Ключові слова: індивідуальний підхід, розумове, моральне та фізичне виховання, наука, знання, самостійність.

МИЦЕНКО Валерий Иванович. ЕСТЕСТВЕННЫЙ ПОДХОД В КОНЦЕПЦИИ ИНДИВІДУАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ ГЕРБЕРТА СПЕНСЕРА

В статье представлен анализ педагогических взглядов английского философа Герберта Спенсера и его концепции индивидуального подхода в умственном, нравственном и физическом воспитании. Были проанализированы и систематизированы теоретический и практический вклад Г. Спенсера в решение проблемы индивидуального воспитания детей в рамках общественного и семейного воспитания.

Ключевые слова: индивидуальный подход, умственное, нравственное и физическое воспитание, наука, знания, самостоятельность

MYTSENKO Valeriy Ivanovych. NATURAL APPROACH IN THE CONCEPT OF INDIVIDUAL EDUCATION BY HERBERT SPENCER

During the XIX century the European society had profound changes in the philosophy of life. That was the development of individualism: the new social conditions associated with the Industrial Revolution formed a new type of a personality that outlined his/her contacts with society on the basis of goods and money relations. Focusing on individual cultural goals and radical response to the conditions dictated by public opinion were realized in the works of the English philosopher Herbert Spencer (1820-1903).

The pedagogy of H. Spencer consists of the following problems which are: the problem of self-development of a child; establishment of the successful system of self-education and training which is based on the «natural method of education» [8] and training of parents for their duties; thirdly, changes in educational programmes abandoning old forms of work and study; fourth, teachers and parents have to discover a child in order to contribute to its successful physical and moral development.

The famous book by Herbert Spencer «Education: intellectual, moral, and physical» seemed to be the key to the regeneration of society. The author skilfully contrasted natural laws to the necessity to adhere to the old traditional beliefs in education. It is known that Herbert Spencer advised major Japanese diplomats and ministers on general policy and reorganization of education.

We may find interesting propositions in the works of Spencer, particularly he writes about the necessity to teach pedagogy at school as future parents should know basic principles of educating and upbringing children.

Another interesting thought of H. Spencer is if a child got accustomed to immediate response of the parents to his actions and having become an adult is incapable independently assess the results of his actions. Perhaps the philosopher is right when indicates that the method of education with the help of «natural consequences» teaches the educators to analyze their own motives more seriously.

Herbert Spencer followed democratic and progressive views. He singled out the following general tasks of education as full development of a child, specifying the full description of intellectual, moral and physical development.

The educational views of H. Spencer and his theoretical and practical contribution to solving the problem of individual education of children in public and family education were systematised and analysed. General tasks of education as full development of a child, specifying the full description of intellectual, moral and physical development were singled out.

Keywords: individual approach, mental, moral and physical education, science, knowledge, independence.

МОЗОЛЕВ Олександр Михайлович. ПРОЦЕСУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСВІТИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ПОЛЬЩІ

Розглянута авторська модель управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту в Польщі. Проведено аналіз робіт польських науковців з розкриття змісту управлінської діяльності в освіті. Встановлено, що процес управління є впорядкованою, систематичною, організуючою, координуючою діяльністю органів влади, що носить циклічний характер.

Ключові слова: процесуальна модель, управління, розвиток, освіта, фізична культура.

МОЗОЛЕВ Александр Михайлович. ПРОЦЕССУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ ОБРАЗОВАНИЯ В СФЕРЕ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА ПОЛЬШИ

Рассмотрена авторская модель управления развитием образования в сфере физической культуры и спорта в Польше. Проведен анализ работ польских ученых по раскрытию содержания управленческой деятельности в образовании. Установлено, что процесс управления является упорядоченной, систематической, организующей, координирующей деятельностью органов власти и имеет циклический характер.

Ключевые слова: процессуальная модель, управление, развитие, образование, физическая культура.

MOZOLEV Olexandr Mykhailovych. PROCEDURAL MODEL OF THE DEVELOPMENT OF EDUCATION IN THE SPHERE OF PHYSICAL CULTURE AND SPORT OF POLAND

The author's model of development education in the sphere of physical culture and sport in Poland is considered in the article. The analysis of works of Polish scholars of disclosure management in education, establishing the content of procedural theories aimed at achieving the objectives of management. It was determined that the procedural model of management of education in the sphere of physical culture and sport in Poland consists of procedural blocks that reflect consistently regulated process of development, adoption and implementation of management decisions and takes into account the existence of a central executive body and deliberative collegiate bodies.

The content of management process is revealed by the author, that is ordered, dynamic, systematic, organizing, coordinating activity of governmental bodies, that is cyclical by its nature. It is defined that the management process includes the following procedural blocks: goal-setting; analysts; analysis of resource capabilities; forecasting and planning; development and making management decisions; implementation and control. It is established that the managerial decision making exercise influence: the external factors of influence; mechanisms of public administration of education; selection of principles, methods and means of control; resource capabilities of the types of provision. It was determined that the process of the development of education in the sphere of physical culture and sport in Poland is carried out through the subjects of educational activities, which are: establishments of preschool, secondary, vocational education, higher educational institutions, sport clubs; The students Sports Union, the Academic Sports League, the Polish sports Union, the Polish Olympic Committee.

Keywords: procedural model, management, development, education, physical education.

ПЕЧЕРСЬКА Елла Пилипівна, МИХАЙЛЕНКО Ганна Олегівна. РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ОСВОЄННЯ МОДЕРН-ТАНЦЮ

У статті уточнено сутність понять «творча діяльність», «творча самореалізація особистості», «творчий потенціал особистості», визначено компонентну структуру творчої самореалізації. Висвітлено зміст і результати експериментальної роботи щодо діагностики й розвитку творчої самореалізації підлітків у процесі освоєння модерн-танцю. Розроблено відповідну методику, засновану на певних психолого-педагогічних умовах.

Ключові слова: творча самореалізація, творчий потенціал, хореографічна діяльність, модерн-стиль, модерн-танець.

ПЕЧЕРСКАЯ Элла Филипповна, МИХАЙЛЕНКО Анна Олеговна. РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОЙ САМОРЕАЛИЗАЦИИ ПОДРОСТКОВ В ПРОЦЕССЕ ОСВОЕНИЯ МОДЕРН-ТАНЦА

В статье уточнена сущность понятий «творческая деятельность», «творческая самореализация личности», «творческий потенциал личности», определена компонентная структура творческой самореализации. Освещены содержание и результаты экспериментальной работы по диагностике и развитию творческой самореализации подростков в процессе освоения модерн-танца. Разработана соответствующая методика, основанная на определенных психолого-педагогических условиях.

Ключевые слова: творческая самореализация, творческий потенциал, хореографическая деятельность, модерн-стиль, модерн-танец.

PECHERS'KA Ella Pylypivna, MYKHAILENKO Hanna Olegivna. THE DEVELOPMENT OF CREATIVE SELF-REALIZATION OF TEENAGERS IN THE DEVELOPMENT OF MODERN DANCE

The main goal of the article is to define and to ground the main psychology and pedagogic conditions which promote to development of the juveniles' creative self-realization in the process of studying of modern-dance. To reach this goal we define the following tasks: to update the meaning of key notions, to define the role of choreographic art in the process of a person's creative self-realization, to define the criteria apparatus relating to levels of juveniles' art self-realization, and to analyze the results of this technique, to develop and to ground the methodology of development of the juveniles' creative self-realization in the process of studying of modern-dance. The essence of the main notion we interpret in the same way as it is understand in scientific literature, so as a person's creative self-realization is the deliberate and subjectively meaningful process of disclosure of the identity of a person's abilities and opportunities, during this process the subject activity becomes creative and promotes externalization of the positive experience of one's creation. We suggest the structure of self-realization, in which such components are defined: artistic-analytical, artistic-emotional, and creatively active. Experimental work was carried out in Odessa and it consisted from four steps: 1) ascertaining experiment, 2) working the methodology, 3) formative experiment, 4) comparative analysis of the first and the third steps of the experiment. Grounding on results the theoretical research we have defined the criteria apparatus, which consists of criteria (artistic-analytical, artistic-emotional, and creatively active) and marks upon each of the criterion. Pupils had many defects in different criteria. The methodology we have developed is based on the following principals as regularity and consistency, presentation, individually differentiated approach. Our methodology is based on such conditions as: 1) phasing lessons to study modern dance from different angles, 2) positive attitude of the pupils, 3) combining lessons with public performances. The above mentioned conditions have become effective, as at the end of the formative experiment the positive dynamics of criteria and marks was recorded.

Key words: creative self-realization, creative potential, choreographic activity, modern style, modern dance.

СВЕЩИНСЬКА Наталя Васи́лівна. ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-МУЗИКАНТА

В статті розглядається питання формування ціннісних орієнтацій майбутніх педагогів-музикантів на сучасному етапі розвитку суспільства, який вимагає підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців, осмисленню ними цінності професійної діяльності, враховуючи особистісну спрямованість, цінності, переконання. Педагогічна модель процесу формування ціннісних орієнтацій майбутнього педагога-музиканта передбачає поетапне та цілісне здійснення означеного процесу з ефективним результатом.

Ключові слова: ціннісні орієнтації, цінність професійної діяльності, педагогічна модель, ефективність професійної підготовки, система художніх цінностей, музичне мистецтво.

СВЕЩИНСКАЯ Наталья Васильевна. ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ ФОРМИРОВАНИЯ ЦЕННОСТНЫХ ОРИЕНТАЦИЙ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ-МУЗЫКАНТА

В статье рассматривается вопрос формирования ценностных ориентаций будущих педагогов-музыкантов на современном этапе развития общества, которое требует повышения эффективности профессиональной подготовки будущих специалистов, осмыслению ними ценности профессиональной деятельности, учитывая личную направленность, ценности, убеждения. Педагогическая модель процесса формирования ценностных ориентаций будущего педагога-музыканта предполагает поэтапное и целостное осуществление данного процесса с эффективным результатом.

Ключевые слова: ценностные ориентации, ценность профессиональной деятельности, педагогическая модель, эффективность профессиональной подготовки, система художественных ценностей, музыкальное искусство.

SVESCHYNSKA Natalia Vasulivna. PEDAGOGICAL MODEL OF FORMATION OF VALUE ORIENTATIONS OF THE FUTURE TEACHER-MUSICIAN

The article discusses the issue of formation of value orientations of future teachers-musicians in the present stage of development of society, which requires increasing the efficiency of vocational training of future professionals, in understanding them the values of professional activity, given the personal orientation, values, and beliefs. Pedagogical model of formation of valuable orientations of the future teacher-musician suggests a phased and integrated implementation of the process with effective results. As a result of the use of pedagogical model we have defined priority goal of musical pedagogy – upbringing of a harmoniously developed creative personality that seeks a holistic comprehension of musical space; correlation of independent hypothetical performing and future teachers' pedagogic models with experience of domestic and foreign piano pedagogy (I.Hoffman, V.Landovska, H.Neuhaus, A.Rubinstein, V.Safonov, S.Feinberg); worked the conceptual approaches to performing and teaching

activities; determined that the formation of value orientations of students in music and pedagogic education is a means to comprehend the musical world.

Key words: value orientation, the value of professional activities, pedagogical model, the effectiveness of training, the system of artistic values, the art of music.

СМІРНОВА Ліна Леонідівна. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСВІТИ В СЛОВАЧЧИНІ

В статті йдеться про особливості впровадження білінгвальної освіти в Словаччині. Зазначено типи білінгвальних навчальних програм, характерних у всьому світі, та розглянуто ті білінгвальні програми, які є характерними для словацьких навчальних закладів. Зроблено акцент на позитивних здобутках словацьких колег в сфері білінгвальної освіти.

Ключові слова: білінгвальна освіта, типи білінгвальних навчальних програм, білінгвальні школи.

СМІРНОВА Лина Леонидовна. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВНЕДРЕНИЯ БИЛИНГВАРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В СЛОВАКИИ

В статье рассмотрены особенности билингвального образования в Словакии. Указаны типы билингвальных учебных программ, известных во всем мире, а так же рассмотрены те программы, которые есть характерными для словацких учебных учреждений. Сделано акцент на позитивном опыте словацких коллег в сфере билингвального образования.

Ключевые слова: билингвальное образование, типы билингвальных учебных программ, билингвальные школы.

SMIRNOVA Lina Leonidivna. THEORETICAL ASPECTS OF PROVIDING BILINGUAL EDUCATION IN THE SLOVAK REPUBLIC

The research presented in this paper devoted to the specifically defined topic of bilingual education and its status in nowadays Slovakia. The article investigates several research aspects: how bilingual education is reflected in and saturated by the latest research findings, types of bilingual programs applied at Slovak bilingual schools, reflection of bilingual education in school legislation and state pedagogical documents, purposes of bilingual education in Slovakia.

The information presented in the article was collected from multiple sources: state curriculum, statistical data published by the Slovak Ministry of Education or its partner institutions, international treaties on establishing and supporting bilingual sections of schools, bilingual schools curricula, research studies etc. In the conclusion, bilingual education in Slovakia is identified as a unique, dynamically developing system, which has been significantly developing under the influence of the foreign language education policy promoted by the European Council as well as bears some specific characteristics, determined by its unique historical, political, and socio-cultural contexts. Special attention is paid on the CLIL method, which has been successfully applied in Slovak schools as the attractive manifestation of bilingual education that represents the subject through two media thus, develops higher cognitive functions of learners.

Key words: bilingual education, types of bilingual programs, majority language, bilingual schools, CLIL, foreign language teaching.

ШЕВЧЕНКО Інга Леонідівна. ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКИХ НАВИЧОК СУЧАСНОГО ХОРМЕЙСТЕРА

У статті йдеться про особливості вокального виховання сучасних хормейстерів на основі сольного співу, визначаються актуальні питання щодо вокально-виконавського розвитку хормейстера з урахуванням фахової специфіки, що передбачають вдосконалення вокально-технічних та вокально-виконавських навичок, педагогічних знань щодо виховання голосу та психофізіологічних особливостей вокально-виховного процесу.

Ключові слова: диригент-педагог, диригентське мистецтво, професійна спрямованість, вокально-технічні навички, виконавська техніка, вокально-технічний розвиток.

ШЕВЧЕНКО Инга Леонидовна. ФОРМИРОВАНИЕ ВОКАЛЬНО-ИСПОЛНИТЕЛЬСКИХ НАВЫЧЕК СОВРЕМЕННОГО ХОРМЕЙСТЕРА

В статье идет речь об особенностях вокального воспитания современных хормейстеров на основе сольного пения, определяются актуальные вопросы относительно вокально-исполнительского развития хормейстера с учетом профессиональной специфики, что предусматривают совершенствование вокально-технических и вокально-исполнительских навыков, педагогических знаний относительно воспитания голоса и психофизиологических особенностей вокально-воспитательного процесса.

Ключевые слова: дирижер-педагог, дирижерское искусство, профессиональная направленность, вокально-технические навыки, исполнительская техника, вокально-техническое развитие.

SHEVCHENKO Inha Leonidivna. FORMATION OF VOCAL AND PERFORMING SKILLS OF CONTEMPORARY CHOIRMASTER

The article is dedicated to actual questions of contemporary choir-masters vocal training. The retrospective analysis of historical development of national choral art defines its vocal basis – solo singing, that is the vocal-technical level of every participant of a choir. Researches of methodical literature on questions of vocal preparation of choir-masters showed, that a scientific hike to the vocally-pedagogical process in the choral studies had been begun with mastering of West-European musical styles. And directions of methodical developments on questions of education of voice were related to the decision of performing tasks of certain level within the framework of stylistic and genre requirements. It is certain also, that pre-October methodology of vocal education of choir-masters was sent to development and perfection of individual abilities. In soviet time the process of capture of a vocal technique examined as a second-rate method of decision of performing tasks, but not as necessary basis of choral art, purchased by perfection of individual skills of choir-masters. Therefore, on the modern stage of development of choral art rethinking of value of individual vocal preparation of choir-masters is needed.

Actual questions of a choir-master's vocal development with the account of the profession's specialization are defined in this article. They depend on contemporary qualification (a participant of the choir, the leader of the choir, a teacher) and suppose improvement of vocal-technical and vocal-performing habits, pedagogical knowledge of vocal-training and psycho-physiological peculiarities of vocal-training process. These aspects are certain as: vocal-performing, vocal-technical and vocal-pedagogical. In vocal-performing – scientific determination of base constituent of this aspect – choral rumor is first given. In vocal-technical – the special attention is spared to the psycho-physiological internals of personalities that is closely related to the process of mastering and fixing of vocal-technical skills. A vocal-pedagogical aspect accents attention on the professional internals of teacher, such as the high personal vocal-performing level, possession the pedagogical receptions of education of voice based on the psycho-physiological features of personality and deepening of theoretical knowledge. All these aspects make the single vocal-performing pedagogical complex first offered by an author.

Key words: conductor-teacher, conductor art, professional orientation, conductor skills, professional preparation of the future teachers.

ЧЕРНЬОНКОВ Ярослав Александрович. ОСНОВНИ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ

Дане дослідження було проведено з метою визначення та апробації основних етапів індивідуалізації професійної підготовки на перших курсах навчання на факультетах іноземних мов вищих навчальних закладів. Результати даного педагогічного дослідження показують якісну зростаючу тенденцію у порівнянні: жовтень 2014 - червень 2016, це свідчить про ефективність створення та проведення авторської програми професійної підготовки.

Ключові слова: основні етапи професійної підготовки, навчально-виховний процес, адаптація майбутнього вчителя іноземних мов, суспільно-корисна діяльність, професійне вдосконалення в профільних школах, самоосвітня діяльність, спеціально створене середовище, педагогічний експеримент, результати педагогічного дослідження.

ЧЕРНЕНКОВ Ярослав Александрович. ОСНОВНЫЕ ЭТАПЫ ПОДГОТОВКИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ В УСЛОВИЯХ ЕВРОПЕЙСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Данное исследование было проведено с целью определения и апробации основных этапов индивидуализации профессиональной подготовки на первых курсах обучения на факультетах иностранных языков высших учебных заведений. Результаты данного педагогического исследования показывают качественную возрастающую тенденцию в сравнении: октябрь 2014 - июнь 2016, это свидетельствует об эффективности создания и проведение авторской программы профессиональной подготовки.

Ключевые слова: основные этапы профессиональной подготовки, учебно-воспитательный процесс, адаптация будущего учителя иностранных языков, общественно-полезная деятельность, профессиональное совершенствование в профильных школах, самообразовательная деятельность, специально созданную среду, педагогический эксперимент, результаты педагогического исследования.

CHERNIONKOV Yaroslav Olexandrovych. BASIC STAGES OF TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF FOREIGN LANGUAGES IN MODERN CONDITIONS OF EUROPEAN EDUCATION

This study was being conducted during 2014-2016 with the aim of defining and testing the basic stages of individualization of training in the first years of study at the faculty of foreign languages of higher educational institutions (Chornomors'kyi Petro Mogyla National University, Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University, Odessa I. I. Mechnikov National University). The author has researched and analyzed the impact of organization of educational process in high school on individualization of professional training of foreign language teachers (individual personal approach of the training system of courses, information and communication

technologies, multimedia and distance training); the impact of the relationships of adaptive processes in the educational environment of the university training of future teachers of foreign languages (the psychological aspect, pedagogical aspect, foreign language aspect); socially useful activities as a condition of effective individualization of professional training of foreign language teachers (need for social self-realization, individual and collective work for the good of the group, university, society); professional development in specialized schools as a result of the qualitative process of individualization of professional training of foreign language teachers (extensive system of pedagogical practice, testing their developments in professional schools, internships abroad); self-educational activity of teachers of foreign languages as a factor in professional training (integrated system of pedagogical influence on the processes SELF (self-actualization, self-determination, self-control, self-esteem, self-organization). The results of this pedagogical research show the qualitative trend in comparison: October 2014 - June 2016, this indicates the effectiveness of the establishment and conducting of author's training program.

Key words: main stages of professional training, educational process, adaptation of future teachers of foreign languages, social work, professional development in specialized schools, self-educational activity, specially created environment, pedagogical experiment, the results of the pedagogical research.

ГАНЖЕЛА Сергій Іванович, Ганжела Людмила Сергіївна. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ

У статті розглядається застосування методів критичного мислення на уроках математики з урахуванням здібностей, індивідуальних особливостей, інтересів та можливостей учнів п'ятого класу. Завдяки застосуванню методів критичного мислення на уроках математики, учні з пасивного сприйняття навчального матеріалу стають активними, самостійними співучасниками навчально-методичного процесу.

Ключові слова: критичне мислення, етап «Виклик», етап «Осмислення», етап «Рефлексія», стратегія «Кластер», технологія «Мікрофон».

ГАНЖЕЛА Сергей Иванович, ГАНЖЕЛА Людмила Сергеевна. РАЗВИТИЕ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ УЧАЩИХСЯ ОСНОВНОЙ ШКОЛЫ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ МАТЕМАТИКЕ.

В статье рассматривается применение методов критического мышления на уроках математики с учетом способностей, индивидуальных особенностей, интересов и возможностей учеников пятого класса. Благодаря применению методов критического мышления на уроках математики, ученики с пассивного восприятия учебного материала становятся активными, самостоятельными соучастниками учебно-методического процесса.

Ключевые слова: критическое мышление, этап «Вызов», этап «Осмысление», этап «Рефлексия», стратегия «Кластер», технология «Микрофон».

GANZHELA Sergiy Ivanovych, GANZHELA Lyudmyla Serhiyivna. THE DEVELOPMENT OF THE PUPILS' CRITICAL THINKING OF THE MAIN SCHOOL IN THE PROCESS OF STUDYING MATHS

The article deals with the usage of critical thinking methods at the Maths lessons paying attention to individual features, abilities and interests of the fifth form pupils. The development of critical thinking is impossible without modeling of intellectual activity methods of pupils, that is the system of mental approaches, operations and activities directed on solving some definite task and the problem in general. The basic model of the technology of critical thinking development consists of three main stages («Call», «Comprehension», «Reflection»). Together with the educational methods that are typical for the school course of Maths it is impossible to master the Mathematical material without the strategies of the development of critical thinking. There are a lot of such strategies nowadays. These strategies can usually be used while dealing with one of the three stages to unite pupils in groups or pairs and for stimulating emotional, mental activity and concentrating on a definite stage of the lesson and the subject of Maths in general. Thanks to the usage of the critical thinking methods at Maths lessons, pupils from the passive participants of the lesson become active ones, the independent members of the educationally- methodical process.

Key words: critical thinking, the stage «Call», the stage «Comprehension», the stage «Reflection», the strategy «Claster», the technology «Microphone».

ГРОЗАН Світлана Вікторівна. ЦІЛІСНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА МУЗИКАНТА ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВНЗ

Педагогічна діяльність дослідника, який працює в галузі музичного мистецтва відображає специфічні особливості художньо-естетичної сфери, тому формування дослідницької культури студента в умовах навчання у ВНЗ здійснюється в двох напрямках: науково-дослідницькому та художньо-дослідному. Цілісна модель формування дослідницької культури майбутнього педагога-музиканта реалізується з урахуванням єдності методологічних підходів до науково-дослідницької та художньо-дослідницької діяльності студента, а також поетапності формування всіх компонентів дослідницької культури.

Ключові слова: дослідницька культура, майбутній вчитель музичного мистецтва, дослідницька діяльність.

ГРОЗАН Светлана Викторовна. ЦЕЛОСТНАЯ МОДЕЛЬ ФОРМИРОВАНИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩЕГО ПЕДАГОГА МУЗЫКАНТА ВО ВРЕМЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ В ВУЗе

Педагогическая деятельность исследователя, работающего в области музыкального искусства, отражает специфические особенности художественно-эстетической сферы, поэтому формирование исследовательской культуры студента в условиях обучения в ВУЗе осуществляется в двух направлениях: научно-исследовательском и художественно-исследовательском. Целостная модель формирования исследовательской культуры будущего педагога-музыканта реализуется с учетом единства методологических подходов к научно-исследовательской и художественно-исследовательской деятельности студента, а также поэтапности формирования всех компонентов исследовательской культуры.

Ключевые слова: исследовательская культура, будущий учитель музыкального искусства, исследовательская деятельность.

GROZAN Svitlana Viktorivna. COMPLETE MODEL OF FORMATION OF RESEARCH CULTURE OF THE FUTURE TEACHER-MUSICIAN DURING VOCATIONAL TRAINING IN HIGHER SCHOOL

Teaching activities researchers working in the field of musical art reflects the specific features of the artistic-aesthetic spheres, so the formation of research culture of the student in the learning environment in the university is carried out in two directions: scientific research and artistic research. The holistic model of formation of research culture of future teacher-musician is implemented taking into account the unity of methodological approaches to scientific research and artistic-research activities of students, as well as the gradual formation of all components of research culture. The development of the research culture of the future teacher-musician is caused by the need to raise the practice of teaching art lessons to a new efficient theoretical and practical level. Individual style of activity is not so much the attitude to the subject content of the material that is absorbed, as the study of the musical development of the subject, science-based organization differentiated of musical-aesthetic education.

Art direction of research culture of future teacher-musician is specified in the ability and desire to develop in the child an aesthetic attitude to the world through the artistic comprehension of the images of musical art. All this is reflected in the construction of a coherent model of formation of research culture of the teacher-musician during professional training at the university.

Key words: research culture, the future teacher of music art, research work.

КЛИМЕНКО Юлія Анатоліївна. З ІСТОРІЇ СТВОРЕННЯ РАДІОГАЗЕТ ЯК ОСНОВНОЇ ФОРМИ РАДІОМОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЮ МОВОЮ ЕСПЕРАНТО (1927–1937 рр.)

У статті висвітлено історію становлення та розвитку радіомовлення мовою есперанто в Україні у 20-ті – середині 30-х рр. ХХ ст. Есперанто – міжнародна мова, створена польським лікарем і поліглотом Людовиком Лазарем Заменгофом в 1887 р. на основі поширених європейських мов, інтернаціональної лексики. Вживається есперанто в міжнародному спілкуванні, має на меті створення прямих і рівних можливостей для кожної людини в міжнародних відносинах. Автором з'ясовано, що цікавою сторінкою у розвитку есперанто-руху є радіомовлення міжнародною мовою, що набуло різних форм у 20-ті – середині 30-х рр. ХХ ст.: есперантські радіопередачі, радіоконцерти, доповіді та рекламні повідомлення, радіо-курси, радіо-уроки, радіогазети і т.п.

Ключові слова: есперанто, міжнародна мова, радіомовлення, есперантська радіопередача, радіоконцерт, радіо-курс, радіо-урок, радіогазета.

КЛИМЕНКО Юлия Анатольевна. ИЗ ИСТОРИИ СОЗДАНИЯ РАДИОГАЗЕТЫ КАК ОСНОВНОЙ ФОРМЫ РАДИОВЕЩАНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫМ ЯЗЫКОМ ЭСПЕРАНТО (1927–1937 гг.)

В статье отражена история становления и развития радиовещания на языке эсперанто в Украине в 20-е – середине 30-х гг. ХХ в. Эсперанто – международный язык, созданная польским врачом и полиглотом Людовиком Лазарем Заменгофом в 1887 г. на основе распространенных европейских языков, интернациональной лексики. Используется эсперанто в международном общении, имеет целью создание прямых и равных возможностей для каждого человека в международных отношениях. Автором установлено, что интересной страницей в развитии эсперанто-движения 20-х – середины 30-х гг. ХХ в является радиовещание на международном языке в разных формах: эсперантские радиопередачи, радиоконцерты, доклады и рекламные сообщения, радио-курсы, радио-уроки, радиогазеты и т.п.

Ключевые слова: эсперанто, международный язык, радиовещания, эсперантского радиопередача, радиоконцерт, радио- курс, радио-урок, радиогазета.

KLIMENKO Julia Anatoliivna. FROM THE HISTORY OF RADIO NEWSPAPER AS THE MAIN FORM BROADCASTING MIZHNARODNOYIYU ESPERANTO (1927–1937)

The article highlights the history of formation and development of broadcasting in Esperanto in Ukraine in the 20's – mid 30's XX century. Esperanto – the international language created by Polish doctor and polyglot Louis Lazarus Zamenhof in 1887 on the basis of common European languages, international vocabulary. It is used Esperanto in international communication, aimed at creating direct and equal opportunities for everyone in the international relations. The author found that interesting chapter in the development of Esperanto movement is the international language radio that has acquired different forms in the 20's – mid 30's XX century: Esperanto radio programs radiokontserty, reports and advertisements, radio courses, radio lessons of radio etc. Esperanto Union and radio existed in the Soviet Union nearly 14 years – from 25 April 1923 to the first half of January 1937. During this period, the international language sounded in the radio broadcast more than 10 cities all four Soviet republics, including Ukraine. Of radio, and other information radiokontserty and artistic Esperanto programs were a nice addition to the «esperkorivskoho correspondence», which in this period has gained rapid development. An interesting chapter in the development of Esperanto movement is the international language radio that has acquired different forms in the 20's – mid 30's XX century. Esperanto noticed radiotelephony, declaring «affinity» between it and the international language as a means of contributing to the process of internationalization of all spheres of public life. In this regard, one of the main objectives of the Esperanto movement was L. Zamenhof project polarization of radio operators and radio and, conversely, radioamateurism of Esperanto. The information that the 20-30-ies. XX century a number of countries broadcasting conducted artificial languages is one of the evidences of spirituality that feeling started forming global information space, radio operators and experienced amateurs of the time. Their desire to experiment in disseminating information globally, becoming a pillar of Esperanto supporters desire to introduce the language into the everyday life of contemporary society, led to the emergence in the 20's XX century unusual information product – auxiliary language message addressed very different and «scattered» around the world audience. Broadcasting of such messages is called one of the most significant achievements of Esperanto in the history of social movement. The study does not cover all aspects of the problem. Therefore, a more detailed study needs History and development of the international languages that left its mark in the history of domestic and foreign interlinguistics, first – language «Esperanto», which, according to many researchers, theoreticians and practitioners, has been and remains a universal means of intercultural dialogue and human understanding in a global scale.

Key words: Esperanto, the international language, broadcasting, broadcast Esperanto, radiokontsert, radio-rate radio lesson of radio.

ФОКА Марія Володимирівна. ПІДТЕКСТ ФІЛЬМУ ЯК ПРЕДМЕТ МЕДІАОСВІТИ

У статті систематизовано та узагальнено кіномистецький досвід осмислення підтексту та його втілення в кіно на матеріалі праць консультантів з написання кіносценаріїв К. Іглесіаса, Р. Маккі, Л. Сетер і Дж. Уестон. Вивчення специфіки розуміння підтексту в кіно сприятиме адекватним аналізу, інтерпретації та оцінки кіно як медіа тексту в медіаосвіті.

Ключові слова: підтекст, кіно, медіаосвіта, сценарій, сценарист, актор, глядач.

ФОКА Марія Владимировна. ПОДТЕКСТ ФИЛЬМА КАК ПРЕДМЕТ МЕДИАОБРАЗОВАНИЯ

В статье систематизировано и обобщено опыт киноискусства в осмыслении подтекста и его воплощения в кино на материале работ консультантов по написанию киносценариев К. Иглесаса, Р. Макки, Л. Сетер и Дж. Уэстон. Изучение специфики понимания подтекста в кино будет способствовать адекватным анализу, интерпретации и оценки кино как медиа текста в медиаобразовании.

Ключевые слова: подтекст, кино, медиаобразование, сценарий, сценарист, актёр, зритель.

FOKA Mariya Volodymyrivna. FILM SUBTEXT AS THE SUBJECT MATTER OF MEDIA EDUCATION

The interpretation and evaluation of media content in the media education are impossible without the use of specific theoretical knowledge of different kinds of art. Thus, film interpretation and evaluation require the understanding of the subtext phenomenon. The art experience of film subtext exploration and film creation understanding need systematization and generalization for the use of this specific knowledge in the process of film analysis, interpretation, and evaluation in the media education. From the level of the implicit and unspoken, subtext needs deep penetration into the explicit for its adequate understanding, and furthermore it needs sharp insight, background knowledge, associations, etc. But on the entry level, when intuition proceeds deep understanding, it becomes an important identifier of subtext – the feeling that the inner meaning is elusive, it's not that is spoken about. The work at implicit meanings is on two levels: the author subtext presentation and the actor subtext creation that harmoniously coexist and cooperate for adequate bringing implicit meanings to viewers. The screenwriter designs and traces every action in a film image, concerning either foregrounding of a particular scene or a film in

general. But sometimes subtext as the consequent result was not premeditated initially. In accordance with the subtext nature, a scene is to be formed in two levels: explicit and implicit. Significant importance in the process of the implicit meaning provision arises from dialogues where the main sense is elusive. One of the tools that brings the «iceberg» effect is pauses. Visual and audio effects can also bring additional impressions, moods, and feelings. Implicit meanings can be communicated through the actors' gestures, so the audience needs to «read» body language. Methods employed by writers can also be used by scriptwriters. Subtext in a film gives a special role to audience, because the adequate understanding of a film depends on film viewers.

Key words: subtext, film, media education, screenplay, scriptwriter, actor, viewer.

ВЕТРОВ Олег Миколайович. ОСВІТА В ГРОМАДСЬКИХ КОЛЕДЖАХ США В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Національна молодіжна політика професійно-технічної освіти в Сполучених Штатах контролюється на федеральному рівні департаментами освіти та праці. Більше половини американських студентів навчаються в комунальних коледжах. Комунальні коледжі стали загальноосвітніми установами, що надають широкий спектр академічних, тренінгових і сервісних функцій та реагують на потреби суспільства.

Ключові слова: професійно-технічна освіта, комунальні коледжі, дворічні інституції, практико-орієнтовані знання і навички, сучасна економіка.

ВЕТРОВ Олег Николаевич. ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЩЕСТВЕННЫХ КОЛЛЕДЖАХ США В КОНТЕКСТЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Национальная молодежная политика профессионально-технического образования в Соединенных Штатах контролируется на федеральном уровне департаментами образования и труда. Более половины американских студентов учатся в коммунальных колледжах. Коммунальные колледжи стали общеобразовательными учреждениями, которые предоставляют широкий спектр академических, тренинговых и сервисных функций, а также реагируют на потребности общества.

Ключевые слова: профессионально-техническое образование, коммунальные колледжи, двухлетние институции, практико-ориентированные знания и навыки, современная экономика.

VETROV Oleg Mykolayovych. COMMUNITY COLLEGE EDUCATION IN USA IN THE CONTEXT OF VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

Vocational education and training provides youths with practice-oriented knowledge and skills required in specific occupations. Vocational education and training is important as it enriches a person for life and it provides the competences which are necessary in a democratic society. National youth vocational education and training policies and programs in the United States are overseen at the federal level by the Departments of Education and Labor. US government supplies vocational education and training through the educational system and can be justified as a means to improve the skills needed by youth in the labor market or as motivation to continue with higher education. Vocational education and training is an essential tool in its attempts to prepare young people for work in the modern economy and also in its bid to ensure that US remains competitive and innovative in the face of increasing global competition and shifting demographics. Vocational education and training in the United States is a highly fragmented and complex system which one can divide into four main areas where it takes place: high schools; two-year colleges; on-the-job training; apprenticeship. In all of these areas one can find different forms of vocational education regarding the learning situation, specialization and organization.

Currently, over half of the undergraduates enrolled in the U.S. attend community colleges. Community college students represent a wide diversity of backgrounds. Students in two-year institutions are likely to be older, more ethnically and racially diverse and less affluent than their four-year counterparts. Community colleges are the least expensive higher education option. Community colleges serve as the point of entry for students who wouldn't otherwise participate in postsecondary education. Low-income students, students of color, recent immigrants, and students who are the first in their families to attend college are often overrepresented in two-year institutions. Community colleges are defined by their commitment to being open access institutions. Community colleges have become comprehensive institutions, providing a wide range of academic, training, and service functions. Because these institutions were created to serve the public so directly, they are often changing to respond to the needs of the community.

Keywords: vocational education and training, community colleges, two-year institutions, practice-oriented knowledge and skills, modern economy.

ГРИНЧЕНКО Марина Сергіївна. АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЩОДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

У статті проаналізовано поняття професійної підготовки соціальних педагогів, інформаційні аспекти процесу соціалізації молоді в умовах інформаційного суспільства, виокремлено особливості професійної підготовки соціальних педагогів у сучасних ВНЗ, окреслено перспективи удосконалення процесу професійної підготовки соціальних педагогів щодо соціалізації молоді.

Ключові слова: соціальний педагог, професійна підготовка, інформаційне суспільство, соціалізація, молодь, медіаосвіта, медіа грамотність, соціальна суб'єктність.

ГРИНЧЕНКО Марина Сергеевна. АНАЛИЗ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ ПО СОЦИАЛИЗАЦИИ МОЛОДЕЖИ В УСЛОВИЯХ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

В статье проанализировано понятие профессиональной подготовки социальных педагогов, информационные аспекты процесса социализации молодежи в условиях информационного общества, выделены особенности профессиональной подготовки социальных педагогов в современных вузах, намечены перспективы совершенствования процесса профессиональной подготовки социальных педагогов по социализации молодежи.

Ключевые слова: социальный педагог, профессиональная подготовка, информационное общество, социализация, молодежь, медиаобразование, медиа грамотность, социальная субъектность.

GRINCHENKO Maryna Sergiyivna. ANALYSIS OF PROFESSIONAL TRAINING OF SOCIAL TEACHERS FOR SOCIALIZATION OF YOUTH IN THE INFORMATION SOCIETY

The article analyzes the concept of training social workers, information aspects of socialization of young people in the information society, singled features training social workers in modern universities, outlined the prospects of improvement of professional training of social workers on the socialization of young people. Training of social workers in modern society becomes extremely important *znachennya*. *Vyhodyachy* relevance of social and educational activities in modern society, the need to train highly qualified, competitive, efficient staff - social workers and social workers. Professional experts social formation has to take into account recent trends in the information society, improve professional education, introducing new courses and curricula of courses in accordance with social change. For the effective implementation of social workers, its functions, it is necessary to reform and improve the education system in line with the latest trends in the information society. Training of social workers to the socialization of young is different, which is to introduce effective information sciences and formation of information and communication competence. The prospect of further research is the development and implementation of training contents and social workers to the socialization of young people in the information society.

Keywords: social pedagogue, training, information society, socialization, youth, media education, media literacy, social subjection.

ДУДИНА Оксана Валеріївна. РОЗВИТОК НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ З ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ В США

У статті розглядаються особливості науково-дослідницької роботи в професійної підготовки магістрів з технічного перекладу в США. Увага звертається на розвиток дослідницьких здібностей під час навчання магістрів з технічного перекладу в університетах США.

Ключові слова: науково-дослідницька робота, професійна підготовка, магістр, технічний переклад, американський досвід.

ДУДИНА Оксана Валерьевна. РАЗВИТИЕ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ БУДУЩИХ ПЕРЕВОДЧИКОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ПЕРЕВОДА В США

В статье рассматриваются особенности научно-исследовательской работы в подготовке магистров по техническому переводу в США. Внимание обращается на развитие исследовательских способностей в обучении магистров технического перевода в университетах США.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, технический перевод, американский опыт.

DUDINA Oksana Valeriivna. THE DEVELOPMENT OF THE SCIENTIFIC RESEARCH ABILITIES OF FUTURE TRANSLATORS IN TECHNICAL TRANSLATION IN THE UNITED STATES

The development of new information and communication technology influences on an ever changing professional reality that requires almost constant updating, attention is paid to the essence of masters training in technical translation. The ways and conditions of implementation of the U.S. experience in training masters in technical translation in the universities of

Ukraine are substantiated. In Ukraine there has been noted an increased attention to the researches in theory of intensive informatization and computerization of educational processes for the generalization of organizational and methodological bases of using information technologies in lifelong education. The author has established, that in the context of an increased demand for higher education, practical realization of its ideas, principles and models is possible on condition of intensive introduction of professional education technology, which is considered as the most effective means of democratization, humanization, variability and continuity of education. Studying masters professional education in technical translation in the United States universities is of great interest for scholars of many European countries as the size of its economy is similar to that of Europe, its degree of subsidiary is in some cases comparable to Europe. For Ukraine as a state striving to enter the European Union and integrate its economic space is very important to be successful in trading and exchanging goods and technologies with other countries and impact on the world market. In the U.S. universities, masters in technical translation are prepared to work as professionals in translation and interpretation fields. The author has investigated the scientific and theoretical basis and theoretically grounded methodological support for training of masters on technical translation in the United States and Ukraine. It has been generalized the experience of training technical translation masters universities in the US and Ukraine, which revealed a wide range of courses and specific features of the master training programs in training technical translators.

Keywords: master of technical translation, technical translation, comparative research in training masters, the US professional education, information technology, qualifying areas of training masters, professional competence of the interpreter, curricula, form and technology education, educational and professional standards.

PETROV Vladimir. KSZTAŁCENIE I DOSKONALENIE NAUCZYCIELI W SYSTEMIE STUDIÓW DLA PRACUJĄCYCH W PRL W LATACH 70. I 80. XX WIEKU

Celem prezentowanego artykułu jest ukazanie założeń systemowych oraz realiów dotyczących kształcenia i doskonalenia nauczycieli w PRL w latach 70. i 80 XX wieku. Autor zwraca uwagę, że system studiów dla pracujących zawierał w sobie wiele trudnych rozwiązań i ujawniał szereg niedoskonałości. Odnosi się to zwłaszcza do studiów zaocznych, które władze oświatowe w PRL-u uważały za formę kształcenia, nie zaś nauczania. Zasady ustrojowe PRL wywodzące się z teorii marksistowskiej uznającej potrzebę wszechstronnego rozwoju człowieka, również za ideał nauczyciela uważały takiego pedagoga, który potrafi zrealizować zadania wszechstronnego wychowania i wykształcenia ucznia, a więc nauczyciela mającego pełne wyższe wykształcenie. Dlatego też, w przeddzień zasadniczej reformy całego systemu kształcenia nauczycieli w Polsce z 1973 roku, za pilne zadanie uważano: rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy umysłowej, wdrażanie do samodzielnych działań o charakterze badawczym, rozwijanie naukowego myślenia studiujących i umiejętności prezentowania wyników na piśmie. Organizacja i przebieg studiów zaocznych dla nauczycieli, odegrały ważną rolę w procesie kształcenia i doskonalenia kadr pedagogicznych w PRL-u.

Słowa kluczowe: Kształcenie nauczycieli, studia dla pracujących, kształcenie w systemie studiów zaocznych.

The aim of this article is to show systemic assumptions and realities of teachers' education and improvement in the Polish People's Republic during the 1970 s. and 80 s. The author pays special attention to university courses for working adults. The system included a lot of difficult solutions and limitations in relation to the extramural courses offered. The authorities perceived them as a form of education not as a form of teaching. The systemic principles in the Polish People's Republic were derived from Marx's theory which approved the need for the versatile development of the individual. An ideal teacher was a person who could implement comprehensive educational tasks and educate a student. This meant that a teacher had to have a university diploma and all the required qualifications. Therefore, just before the main Polish educational reform in 1973 for teachers the key issues were the following: the development of skills for independent intellectual work, implementation of independent activities aiming at undertaking research, facilitating a disciplined way of thinking amongst the students, and their ability to present written results. The organization and implementation of extramural courses for teachers played an important role in the process of educating and improving pedagogical staff in the Polish People's Republic.

Key words: Educating teachers, university courses for people working, system of extramural course.

ПУХАЛЬСЬКИЙ Тарас Дмитрович. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ МУЗИКИ: АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ

У статті розглянуто основні наукові підходи до визначення поняття «професійна компетентність вчителя». Здійснено аналіз сутності професійної компетентності вчителя музики, її специфіки та особливостей, за якими визначено її інтегральною єдністю професійних знань, вмінь і навичок, особистісних здібностей і якостей, індивідуально-психологічних особливостей та прагнення до самовдосконалення.

Ключові слова: компетентність, професіоналізм, вчитель музики, професійна діяльність, професійна компетентність.

ПУХАЛЬСКИЙ Тарас Дмитриевич. ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ УЧИТЕЛЯ МУЗЫКИ: АНАЛИЗ ПОНЯТИЯ

В статье рассмотрены основные научные подходы к определению понятия «профессиональная компетентность учителя». Осуществлен анализ сущности профессиональной компетентности учителя музыки, ее специфики и особенностей, по которым определено ее интегральным единством профессиональных знаний, умений и навыков, личностных способностей и качеств, индивидуально-психологических особенностей и стремления к самосовершенствованию.

Ключевые слова: компетентность, профессионализм, учитель музыки, профессиональная деятельность, профессиональная компетентность.

PUKHALSKY Taras Dmitrievich. PROFESSIONAL COMPETENCE OF THE MUSIC TEACHER: NOTION ANALYSIS

This article deals with the main scientific approaches to the definition of «professional competence of the teacher», which are generalized here in two approaches. According to the scientists of the first approach, a competent teacher is considered as a specialist who performs his professional activities responsibly and efficiently, has knowledge and skills that are indissolubly combined with practical experience, makes and solves problem situations, sets goals and reaches them. Among the supporters of this approach there are Yu.Afanasiev, V.Vvedenskiy, E.Zeier, I.Ziazun, N.Nechaiev, A.Novykov, Dzh.Raven, V.Strelnikov and others. These researchers consider the professional competence in the narrow sense. A characteristic feature of the second approach of the research is a broad understanding of the professional competence of the teacher, based on the unity of high level professional activity and personal qualities of the teacher (O.Vlasova, N.Kuzmina, A.Markova, A.Orlov, V.Sylenko, V.Slastonin, A.Khutorskiy and others). The importance of personal professional component of the teacher is emphasized here, its determinative value in productivity of the educational process is proved here as well. The essence of the professional competence of the music teacher is observed from the point of view of the specificity of his/her professional activity. In order to determine important professional characteristics of the future music teacher the author analyzes the profession-graphic requirements for teacher's training. It is defined that accordance with these requirements involves generated professional competence. Based on the analysis of the scientific literature, educational observations and a study of the specificity of the professional activity of the music teachers, the professional competence is defined as an integral and dynamic phenomenon that is socially provided. It is suggested, that studying in higher educational establishment is the first step in the process of formation of the future music teacher professional competence, which constantly continues in his/her professional career. The author determines the essence of the professional competence of the future music teacher as a dynamic and integrative phenomenon, which consists of a set of professional knowledge and skills, professional experience, professionally important personal qualities, musical talent and teaching ability, individual psychological features, motivated desire for professional development and self-improvement and accordance with the social requirements of the profession.

Key words: competence, professionalism, music teacher, professional activity, professional competence.

ТКАЧЕНКО Ольга Василівна. ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА АГРОНОМІВ-ДОСЛІДНИКІВ (XX – ПОЧАТОК XXI СТОЛІТТЯ)

В статті здійснено ретроспективний аналіз професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників в аграрних університетах, в контексті розвитку аграрної (сільськогосподарської) освіти України протягом XX на початку XXI століття. У межах дослідження визначено взаємозалежність теоретичної основи ретроспективи професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників, обґрунтовано необхідність даної підготовки фахівців для сучасних організацій у сільському господарстві, які з'явилися у процесі реформування агропромислового комплексу.

Ключові слова: аграрна (сільськогосподарська) освіта, агропромисловий комплекс, агроном-дослідник, професійно-педагогічна підготовка.

ТКАЧЕНКО Ольга Васильевна. ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА АГРОНОМОВ ИССЛЕДОВАТЕЛЕЙ (XX – НАЧАЛО XXI ВЕКА)

В статье осуществлен ретроспективный анализ профессионально-педагогической подготовки агрономов-исследователей в аграрных университетах, в контексте развития аграрной (сельскохозяйственной) образования Украины в течение XX в начале XXI века. В рамках исследования определены взаимозависимость теоретической основы ретроспективы профессионально-педагогической подготовки агрономов-исследователей, обоснована необходимость данной подготовки специалистов для современных организаций в сельском хозяйстве, которые появились в процессе реформирования агропромышленного комплекса.

Ключевые слова: аграрное (сельскохозяйственное) образование, агропромышленный комплекс, агроном-исследователь, профессионально-педагогическая подготовка.

TKACHENKO Ol'ga Vasylivna. PROFESSIONAL PEDAGOGICAL TRAINING OF AGRONOMISTS-RESEARCHERS (XX – BEGINNING OF XXI CENTURY)

The legal framework of higher education reveals ways to reform the entire education system in the country, which includes agricultural and education. With a small number of sources of higher agricultural education in Ukraine, the article attention is focused on the subject is almost no research - the vocational teacher training agronomists and researchers in higher agricultural institutions XX - beginning of XXI century. Based on a retrospective analysis found that the nature and ways of reforming the system of Higher Education of Ukraine during XX - beginning of XXI century, due to the need for training of new organizational structures in production agriculture, having in reforming agriculture. The structure, formation mechanism and the factors and features multi-functioning system of education in agricultural universities. The place, role and functions of the members of the educational process in the reform of education. Analyzes the transformation of public policy and management in this area. The conclusions about further ways of training in higher educational institutions agricultural profile and their role in the formation of a single educational space in Ukraine together with the problem of integration into the world system.

Key words: agrarian (agricultural) education, agro-industrial complex, agronomist researcher, professional and pedagogical training.
